

TOPRAK PİRE BÖCEKLERİ

(*Phyllotreta* spp, *Psylloides* spp) (Coleoptera: Chrysomelidae)

Ülkemizde bulunan ve önemli tahıl zararlısı türler:

Phyllotreta corrugata Rche.

P. nigripens F .,

P. undulata Kutsh .,

P. diademata F .,

P. atra F.,

Psylloides turcica Heik .,

P. elliptica All.

Erginleri 2-4 mm boyunda siyah, yeşil madensel renklerdedir. Üçüncü çift bacaklarının femurları çok gelişmiş olup pire gibi sıçrarlar, elitraları sık noktalıdır.

Erginler karşı toprakta bitki artıkları ve otlar altında geçirirler. Dişiler yumurtalarını bitkilerin kök boğazına bırakırlar. Temmuz-Ağustos aylarında çıkan erginler kışlama dönemine girerler ve yılda bir döl verirler.

Kök boğazında beslenen larvaların zararı çok önemli değildir.

Esas zararı erginleri yapar. Yapraklarda beslenerek delik deşik bir görünüm almasına sebep olurlar. Kurak yıllarda zararları artar.

Polifag zararlılar arasında olan bu türlerin konukçuları arasında buğday, arpa, şerbetçi otu, kenevir , patates , domates , tütün, lahanaya, şalgam ve çeşitli süs bitkileri ve yabancı otlar bulunur. Ülkemizde özellikle Orta Anadolu'da yaygındır.

Savaşım:

Kültürel Önlemler:

- Tarla içindeki ve çevresindeki yabancı otlar yok edilmeli zamanında ekim yapılarak geç ekimlerden kaçınılmalıdır.
- Ülkemizde biyolojik mücadelesi ile ilgili herhangi bir çalışma yoktur.
- Kimyasal savaşım m² de ortalama 15 ve daha fazla ergin bulunduğunda yapılır.

EKİN BAMBUL BÖCEĞİ

(*Anisoplia* sp.) (Coleoptera: Scarabaeidae)

Türlerinin hemen hemen hepsinin batı paleartik bölge içinde yer aldığı en büyük cinslerden birisidir. Bu bölgede 70' e yakın türü bilinmektedir. Bu cinsin temsilcileri Türkiye'de de oldukça fazla sayıda bulunur. Türkiye'de halen varlığı bilinen türlerinin sayısı 28 kadardır. Ancak bunların içinde ekonomik öneme sahip türlerin sayısı 6'yı geçmez.

Anisoplia cinsini diğer cinslerden ayırıcı en önemli morfolojik özelliği clypeus' nun öne doğru daralarak bir boğum yapması ve uç kenarının da belirgin olarak kalkık olmasıdır.

***Anisoplia* cinsine bağlı Türkiye'de bulunan türleri**

<i>Anisoplia agnata</i> Reitt.	<i>A. lata</i> Erich.
<i>A. agricola</i> Poda	<i>A. lanuginosa</i> Erich.
<i>A. aprica</i> Erich.	<i>A. leucaspis</i> Lap.
<i>A. austriaca</i> Hbst.	<i>A. mülleri</i> Pill.
<i>A. clypealis</i> Reitt.	<i>A. nohai</i> Petro.
<i>A. dispar</i> Erich.	<i>A. Parva</i> Kra.
<i>A. egregia</i> Petro.	<i>A. petrovitzi</i> Machat.
<i>A. faldermanni</i> Reitt.	<i>A. reitteriana</i> Semen.
<i>A. farraria</i> Erich.	<i>A. segetum</i> Hbst.
<i>A. flavipennis</i> Brullé	<i>A. signata</i> Fald.
<i>A. hebes</i> Reitt.	<i>A. syriaca</i> Burm.
<i>A. hirta</i> Zait.	<i>A. tenebralis</i> Burm.
<i>A. imitatrix</i> Apfel.	<i>A. thessalica</i> Reitt.
<i>A. inculta</i> Erich.	<i>A. tritici</i> Kiesw.

En büyük tür **A. austriaca** olup parlak esmer kırmızımsı renkte üst kanadın prothorax ile birleşim kaidesinde köşeli esmer bir leke bulunur.

Anisoplia segetum: Baş ve pronotum metalik koyu yeşil, parıltılı, elytronlar kırmızımsı ve kahverengide ve üzerinde bireylere göre değişen büyüklük ve yoğunlukta koyu lekeler bulunur.

Anisoplia leucaspis Lap.

Genel rengi koyu kahverengidir. Elytranın yan kenarları uzun, beyazımsı renkte kıl ve tüylerle kaplıdır. Scutellumun üzeri beyaz kıllarla kaplıdır.

A. agricola siyah renkli olup elytra üzerinde kirli sarı 2 büyük leke bulunur. Bu türlerde antenler yelpaze tipinde, larvaları manas tipinde ve yumuşak vücutludur.

Bu türün erginleri Mayıs-Haziran ortalarında çıkar. Tahılın süt olumu döneminde başaklar üzerinde bir süre beslendikten sonra yumurtalarını kumsal, hafif topraklara 10-25 cm derinliğe bırakırlar. Larvalar toprakta 2 yıl kalırlar. Asıl zararı erginler yapar.

Zarar şekli:

Erginler hububatın süt olum döneminde başaklardaki taneleri kemirerek zarara neden olurlar.

Bambul erginleri tarafından kemirilmiş taneler tohumluk olarak kullanılamayacağı gibi tanenin özü yenildiğinden ekmek yapımında da iyi sonuç vermezler

Mücadelesi:

Kültürel Önlemler:

Münavebede Şemsiyegiller ile Baklagillere ait bitki türlerine yer verilmelidir.

Erken ekim ve erken hasat yapılmalıdır.

Anız erken ve derin şekilde sürülmelidir.

Tarla kenarlarında işlenmemiş toprak bırakılmamalıdır.